

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Marcin Garcia Fernandez

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Krygiółka

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2020 r. w Pile

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Banku (...) SA z siedzibą w W.**

przeciwko **A. Z.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego A. Z. na rzecz powoda (...) Banku (...) SA z siedzibą w W. 68.932,49 CHF (sześćdziesiąt osiem tysięcy dziewięćset trzydzieści dwa i 49/100 franków szwajcarskich) z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 66.380,85 CHF (sześćdziesiąt sześć tysięcy trzysta osiemdziesiąt i 85/100 franków szwajcarskich) od 27 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty z zastrzeżeniem, że odsetki te w żadnym okresie nie mogą przekroczyć wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie (art. 481 § 2¹ k.c.);

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 24.194,69 zł (dwadzieścia cztery tysiące sto dziewięćdziesiąt cztery i 69/100) zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Marcin Garcia Fernandez

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) SA z siedzibą w W. w pozwie w postępowaniu nakazowym z 26 sierpnia 2018 r. domagał się zasądzenia od pozwanych A. Z. i E. Z. solidarnie na swoją rzecz 68.932,49 CHF zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 66.380,85 CHF od 27 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu podał, że 21 października 2008 r. pozwani zawarli z nim umowę kredytu mieszkaniowego. Nie wywiązywali się z niej i ich zadłużenie stało się w całości wymagalne 10 maja 2019 r. Składa się na nie należność główna - 66.380,85 CHF, odsetki zapadłe za okres od 28 października 2018 r. do 10 maja 2019 r. - 515,53 CHF, odsetki karne za okres od 28 listopada 2018 r. do 26 sierpnia 2019 r. - 2.036,11 CHF. Skierował do pozwanych wezwania do zapłaty, jednak nie uregulowali oni długu.

Zarządzeniem z 9 września 2019 r., z uwagi na brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, pozew został skierowany do rozpoznania w postępowaniu upominawczym (k. 1). Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 30 września 2019 r. Sąd uwzględnił powództwo (k. 41). Pozwana nakazu nie zaskarżyła, wobec czego wobec niej się uprawomocnił (k. 65). Natomiast pozwany w terminie zaskarżył nakaz w całości sprzeciwem. Oparł go na zarzutach: namówienia go przez powoda na zaciągnięcie kredytu we frankach bez poinformowania go o związanych z tym zagrożeniach, samodzielnego spłacania kredytu od stycznia 2018 r. z uwagi na wyjazd pozwanej za granicę,

udzielenia kredytu z naruszeniem prawa, zawarcia w umowie niedozwolonych prawem zapisów. W konsekwencji wniósł o oddalenie powództwa w całości (k. 55-57).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) Bank (...) SA i pozwani E. Z. i A. Z. 21 października 2008 r. zawarli na piśmie umowę hipotecznego kredytu mieszkaniowego nr (...) (nazywaną dalej umową), która składała się z dwóch części: szczegółowej i ogólnej. Na mocy części szczegółowej umowy: kredyt został udzielony w kwocie 119.700 franków szwajcarskich (CHF) na remont domu jednorodzinnego położonego w O. (§ 2 ust. 1 do 3); zabezpieczeniem jego spłaty miały być hipoteki zwykła i kaucyjna na nieruchomości pozwanych (§ 4 ust. 1); pozwani zobowiązali się do spłaty kredytu wraz z odsetkami do 28 września 2028 r. w 240 równych ratach kapitałowo-odsetkowych, płatnych do 28 dnia każdego miesiąca (§ 7).

W części ogólnej umowy ustalono, że: kredyt na sfinansowanie zobowiązań na terenie Polski jest wypłacany w walucie polskiej (§ 4); kredyt jest oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, przy czym wskazano zasady określania jej wysokości i warunki zmiany (§ 6); spłata zadłużenia pozwanych będzie następowała w drodze potrącenia przez Bank jego wierzytelności z wierzytelnościami pozwanych z tytułu środków zgromadzonych na rachunku (...), rachunku walutowym albo rachunku technicznym prowadzonym przez Bank, przy czym w przypadku spłaty z rachunku walutowego prowadzonego w walucie kredytu, będzie ona następowała w kwocie nominalnej, a w przypadku spłaty z rachunku złotowego lub w innej walucie niż waluta kredytu, będzie ona następowała w kwocie wynikającej z przeliczenia danej waluty na walutę kredytu przy uwzględnieniu kursów wynikających z obowiązującej u powoda tabeli kursowej (§ 21); kwoty niespłaconych w terminie rat kredytu będą zadłużeniem przeterminowanym (§ 32), od którego powodowi należą się odsetki według zmiennej stopy procentowej dla zadłużenia przeterminowanego, równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (§ 34 ust. 1 i 2); powód będzie miał prawo do wypowiedzenia umowy w przypadku niedokonania spłaty dwóch kolejnych rat kredytu w terminach wskazanych przez powoda w dwóch kolejnych pismach (§ 40 ust. 1 pkt 1); okres wypowiedzenia wynosi 30 dni i jest liczony od dnia doręczenia wypowiedzenia (§ 41 ust. 2).

Kredyt został pozwany wypłacony.

(częściowo twierdzenia powoda przyznane, k. 56 lub nie zaprzeczone przez pozwanego a w pozostałej części dowód: umowa kredytu, k. 18-24)

Przed zawarciem umowy pozwani zostali prawidłowo poinformowani o ryzyku walutowym związanym z zawarciem umowy kredytu we frankach szwajcarskich i podjęli świadomą decyzję o wyborze takiego rodzaju kredytu.

(twierdzenia powoda, k. 84-87, przyznane przez pozwanego)

Do grudnia 2018 r. pozwani spłacali raty kredytu zgodnie z umową, choć nie zawsze w terminie. W grudniu 2018 r. doskonali ostatniej wpłaty na poczet kredytu, po czym całkowicie zaprzestali spłat. Pismami z 28 stycznia 2019 r. i 29 kwietnia 2019 r. powód zawiadomił ich o powstałych zaległościach i wezwał do ich spłaty. Dodatkowo pismem z 29 stycznia 2019 r. powód poinformował pozwanych o wysokości zadłużenia i o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację kredytu oraz uprzedził, że brak spłaty zadłużenia stwarza po jego stronie możliwość wypowiedzenia umowy.

Pismami z 28 marca 2019 r. powód - w związku z brakiem spłaty wymagalnego zadłużenia - wypowiedział pozwany umowę kredytu. W tym czasie miesięczna rata kredytu wyniosła 606,93 CHF a dług pozwanych z tytułu zaległych rat 2.575,60 CHF. Wypowiedzenia zostały doręczone: 5 kwietnia 2019 r. - pozwanej i 9 kwietnia 2019 r. - pozwanemu. Pismami z 23 maja 2019 r. powód wezwał pozwanych do zapłaty całej dotąd niespłaconej kwoty kredytu oraz zapadłych odsetek umownych i od zadłużenia przeterminowanego.

(częściowo twierdzenia powoda nie zaprzeczone przez pozwanego, a w pozostałej części dowodowy: szczegółowe rozliczenie kredytu, płyta CD, k. 245, wypowiedzenia, k. 14 i 16, potwierdzenia odbioru, k. 15 i 17, wezwania do zapłaty, k. 10 i 12)

Na dzień 26 sierpnia 2019 r. zadłużenie pozwanych z tytułu przedmiotowej umowy kredytu wynosiło: 66.380,85 CHF należności głównej, 515,53 CHF odsetek umownych za okres od 28 października 2018 r. do 10 maja 2019 r., 2.036,11 CHF odsetek od należności przeterminowanych za okres od 28 listopada 2018 r. do 26 sierpnia 2019 r.

(twierdzenia powoda nie zaprzeczone przez pozwanego, mające potwierdzenie w dokumencie - wyciągu z ksiąg powoda, k. 9)

W dużej części ustalone przez Sąd fakty w chwili wyrokowania były między stronami bezsporne i dlatego na podstawie art. 229 k.p.c. i art. 230 k.p.c. Sąd przyjął je bez dowodów. Zgodnie z art. 229 k.p.c., nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. Natomiast stosownie do art. 230 k.p.c., gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Na podstawie art. 229 k.p.c. Sąd przyjął bez dowodów te powołane przez powoda fakty, które pozwany przyznał, mając przy tym na uwadze, że w żadnym przypadku to przyznanie nie budziło wątpliwości. Do części twierdzeń powoda pozwany się nie odniósł. Podkreślenia przy tym wymaga, że jeśli chodzi o twierdzenia zgłoszone przez powoda w piśmie z 17 grudnia 2019 r. (k. 79 - 119), powód został do zobowiązany do ustosunkowania się do nich i uprzedzony, że jeśli tego nie uczyni, Sąd uzna je za przyznane (k. 243 i 249). Twierdzenia powoda dotyczyły faktów, o których pozwany musiał mieć wiedzę, więc mógł się o nich wypowiedzieć i zaprzeczyć im, gdyby taka była jej wola. Sąd miał też na uwadze, że w znacznej części fakty te miały potwierdzenie w dokumentach prywatnych.

Dokumenty, na których Sąd oparł ustalenia, zostały złożone w oryginałach, których prawdziwość nie wywoływała wątpliwości. Nie budziły one też wątpliwości co do zgodności treści z prawdą, jak też nie były przez strony podważane pod tym względem. Dlatego Sąd uznał je za w pełni godne zaufania.

Wyciąg z ksiąg powoda, oceniany jako zwykły dokument prywatny, Sąd uznał za dowód o wysokiej wiarygodności i mocy dowodowej w zakresie istnienia i wysokości zadłużenia pozwanego na dzień jego wystawienia. Banki są szczególnymi podmiotami gospodarczymi, funkcjonującymi w oparciu o bardzo szczegółowe regulacje, także w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych i poddanymi restrykcyjnemu nadzorowi. W związku z tym, jakkolwiek nie można wykluczyć możliwości, że księgi rachunkowe jakiegoś banku są prowadzone nierzetelnie lub nieuczciwie, to jednak prawdopodobieństwo takiego stanu rzeczy jest minimalne. Dlatego z reguły wyciąg z ksiąg banku jest dokumentem prywatnym o dużej sile przekonywania (mocy dowodowej). Tak też było w tym przypadku, zwłaszcza, że pozwany nie przedstawił żadnych zarzutów, które mogłyby podważać zaufanie do tego dokumentu a jednocześnie jego treść była spójna z treścią innych nie budzących wątpliwości dokumentów, zwłaszcza pisemnej umowy kredytu i płyty CD zawierającej szczegółowe rozliczenie kredytu.

Zaznaczyć trzeba, że wspomniana płyta CD była dokumentem w rozumieniu art. 77³ k.c. Jednocześnie zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, dokumenty związane z czynnościami bankowymi mogą być sporządzane na informatycznych nośnikach danych, jeżeli dokumenty te będą w sposób należyty utworzone, utrwalone, przekazane, przechowywane i zabezpieczone. Przepis ten stanowi podstawę do stosowania w praktyce bankowej dokumentów elektronicznych, które należy uznać - na równi z oświadczeniem utrwalonym na papierze za pomocą pisma - za dokumenty w rozumieniu art. 245 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 marca 2004 r., V CZ 12/2004, nie publ.).

Sąd oddalił wniosek pozwanego o przesłuchanie świadka, gdyż miał służyć wykazaniu twierdzeń pozwanego, co do których należało uznać, że ich nie podtrzymuje. Pozwany zgłosił w sprzeciwie zarzut namówienia go przez powoda na kredyt frankowy bez udzielenia mu informacji o zagrożeniach z nim związanych. Nie poparł go jednak żadnymi szczegółowymi twierdzeniami co do konkretnych okoliczności negocjowania i zawarcia umowy. W odpowiedzi na

sprzeciw powód przedstawił szczegółowe twierdzenia co do udzielonych pozwanym przy zawarciu umowy informacji, dezawuuujące stanowisko pozwanego w tym zakresie. Pozwany został wezwany do ustosunkowania się do tych szczegółowych twierdzeń powoda, pod rygorem uznania ich za przyznane. Na to wezwanie nie odpowiedział, co pozwalało nie tylko uznać twierdzenia powoda za przyznane, ale też przyjąć, że pozwany wycofał się ze swoich początkowych twierdzeń odnośnie nieuczciwego namówienia go na kredyt frankowy. W tej sytuacji przesłuchanie świadka było zbędne.

Sąd oddalił wnioski dowodowe powoda o przesłuchanie świadków, gdyż miały służyć wykazaniu faktów bezspornych.

Sąd zważył, co następuje:

Powód dochodził roszczenia o zaspokojenie swojej wierzytelności z tytułu zawartej z pozwanym umowy kredytu. Dokonane w sprawie ustalenia potwierdziły, że strony łączyła umowa o kredyt z 21 października 2008 r. nr (...), na mocy której pozwany otrzymał od powoda określoną w niej ilość środków pieniężnych i był zobowiązany do ich zwrotu w sposób i na warunkach w umowie ustalonych. Od grudnia 2018 r. pozwany z tego obowiązku się nie wywiązywał, w konsekwencji czego powód wypowiedział mu umowę na mocy postanowień jej § 40. To, że wypowiedzenie było skuteczne, gdyż zaistniały przesłanki jego dokonania, przewidziane w tym postanowieniu umownym i w przepisach prawa bankowego, w świetle dokonanych ustaleń nie budziło wątpliwości. Zatem dochodzone przez powoda roszczenie miało oparcie w umowie kredytu (art. 354 § 1 k.c.).

Przeciwko żądaniu pozwu pozwany podniósł zarzuty: namówienia go przez powoda na zaciągnięcie kredytu we frankach bez poinformowania go o związanych z tym zagrożeniach, samodzielnej spłaty kredytu od stycznia 2018 r. z uwagi na wyjazd pozwanej za granicę, udzielenia kredytu z naruszeniem prawa, zawarcia w umowie niedozwolonych prawem zapisów. Były one bezpodstawne.

Dokonane w sprawie ustalenia nie potwierdziły faktu namówienia pozwanego przez powoda na kredyt frankowy oraz wskazywały na udzielenie mu właściwej informacji o zagrożeniach z nim związanych. Poza tym, jak to już zostało wyżej wskazane, powód w istocie wycofał się z twierdzeń, na których oparty był ten zarzut. W konsekwencji było on bezzasadny.

To, czy pozwany od jakiegoś momentu spłacał kredyt sam, czy z żoną (lub byłą żoną) nie miało dla oceny zasadności roszczenia powoda żadnego znaczenia. Pozwany na mocy umowy jest zobowiązany do spłaty całości kredytu niezależnie od tego, czy pozwana także uczestniczy w spłacie czy nie.

Pozwany nie przytoczył żadnych faktów, które świadczyłyby o tym, że umowa została zawarta z naruszeniem prawa. Zgromadzony w sprawie materiał nie dawał podstaw do ustalenia faktów, które mogłyby świadczyć o takim stanie rzeczy.

Wbrew stanowisku powoda należało uznać, że pozwany zawarł umowę jako konsument w rozumieniu art. 22¹ k.c. Wskazuje na to jej treść - brak w niej jakiegokolwiek odniesienia do pozwanego jako przedsiębiorcy oraz nieistnienie bezpośredniego związku między nią a działalnością pozwanego - dotyczyła kredytu mieszkaniowego na remont domu jednorodzinnego a pozwany prowadził działalność w zakresie projektowania (k. 154). W związku z tym potencjalnie wchodziło w grę uznanie postanowień umowy za niedozwolone na podstawie art. 385¹ k.c. Pozwany nie wskazał żadnych konkretnych zapisów umowy, które miałyby niedozwolony charakter. Analiza umowy doprowadziła Sąd do wniosku, że nie ma w niej tego rodzaju klauzul.

Z dokonanych ustaleń wynikało, że na 26 sierpnia 2019 r. zadłużenie pozwanego z tytułu umowy kredytu wynosiło: 66.380,85 CHF należności głównej, 515,53 CHF odsetek umownych za okres od 28 października 2018 r. do 10 maja 2019 r. i 2.036,11 CHF odsetek od należności przeterminowanych za okres od 28 listopada 2018 r. do 26 sierpnia 2019 r. Zatem żądanie zasądzenia 68.932,49 CHF było w całości uzasadnione.

Zasadne było także żądanie odsetek. Zgodnie z umową, od zadłużenia przeterminowanego powodowi należą się odsetki według zmiennej stopy procentowej równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (§ 34 ust. 1 i 2). Uzasadniało to zasądzenie takich odsetek od 66.380,85 CHF od dnia 27 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty.

Z tych przyczyn Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął w punkcie II wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. obciążając z nimi w całości pozwanego, gdyż w całości przegrał on proces. Pozwany był więc zobowiązany zwrócić powodowi koszty procesu w łącznej kwocie 24.194,69 zł, na którą składają się: opłata od pozwu - 13.374 zł, minimalne wynagrodzenie pełnomocnika - 10.800 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł, inne wydatki - 3,69 zł.

SSO Marcin Garcia Fernandez